

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0221U100895

Державний реєстраційний номер: 0117U003084

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-01-2021

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 4

Назва етапу: Вивчення змін життєздатності популяцій та консортивних зв'язків як їхньої реакції на кліматичні зміни. Дослідження макроекологічних закономірностей поширення окремих таксономічних груп тварин та їхніх екологічних комплексів.

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2020

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут екології Карпат НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (0322)70-74-43

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442346674

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір з МОН, іншими центральними органами виконавчої влади

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 810.98

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розробка методичних засад оцінки й прогнозування стану природних біосистем різних рівнів організації та збереження біорізноманіття у гірських і рівнинних регіонах України в умовах кліматичних змін.

Назва роботи англійською:

Development of methodological principles for estimation and forecasting the state of natural biological systems on different levels of organization and biodiversity conservation in mountainous and lowland regions of Ukraine in terms of climate change.

Реферат українською:

Обґрунтовано принципи активного природоохоронного менеджменту з метою збереження регіонального природного фіторізноманіття та пов'язаних з ним груп хребетних і безхребетних тварин на основі фітоценологічних та фітосозологічних досліджень на прикладі домінантних оселищ лучно-болотних, лучно-степових та широколистяно-лісових типів на модельних полігонах Західного Полісся, Волино-Поділля та Карпат. Популяції рідкісних видів різних груп рослин високогір'я Українських Карпат по-різному реагують на кліматогенні зміни. Важливими параметрами для біоіндикаційного моніторингу, що дозволяють оцінити стан і прогнозувати динаміку популяцій, є ефективність насінневого чи вегетативного самопідтримання, чисельність популяції та частка генеративної групи у її складі, площа оселища. Лімітуючими чинниками є передусім стенопотність, низька насіннева продуктивність, потреба придатних локусів для успішного вегетативного чи генеративного розмноження. Хлорофільний індекс мохового покриву суттєво залежить від видових особливостей мохів та екологічних умов, тому його доцільно використовувати як маркер фотосинтетичної продуктивності мохів. Значення XI засвідчують важливу участь бріофітів у продукційному процесі рослинних угруповань ПЗ "Розточчя". За несприятливого водного та температурного режимів у толерантних до дефіциту вологи мохів підвищувалася концентрація розчинних вуглеводів та відбувалася значна перебудова метаболізму нітрогеновмісних сполук, що забезпечує регуляцію осмотичного тиску та захист субклітинних структур. Зміни різних параметрів угруповань і популяцій планктонних ракоподібних свідчать про тенденцію до негативної трансформації гідро екосистем Чорногори. Основною причиною цих змін є кліматичні зміни (посушливі періоди й зменшення глибини водойм) та зростання кількості рекреантів на території масиву.

Реферат англійською:

The principles of active environmental management are substantiated in order to preserve regional natural phytodiversity and related groups of vertebrates and invertebrates on the basis of phytocenological and phytosociological studies on the example of dominant habitats of meadow-swamp, meadow-steppe and deciduous forests. Volyn-Podillya and the Carpathians. Populations of rare species of different groups of plants in the highlands of the Ukrainian Carpathians react differently to climatogenic changes. Important parameters for bioindication monitoring, which allow to assess the condition and predict the dynamics of populations, are the efficiency of seed or vegetative self-maintenance, population size and the share of the generative group in its composition, habitat area. Limiting factors are primarily stenotopicity, low seed productivity, the need for suitable loci for successful vegetative or generative reproduction. The chlorophyll index of moss significantly depends on the species characteristics of mosses and environmental conditions, so it is advisable to use it as a marker of photosynthetic productivity of mosses. The values of XI testify to the important participation of bryophytes in the production process of plant groups of Roztochchia software. Under unfavorable water and temperature regimes in moisture-tolerant mosses, the concentration of soluble carbohydrates increased and there was a significant restructuring of the metabolism of nitrogen-containing compounds, which provides regulation of osmotic pressure and protection of subcellular structures. Changes in various parameters of groups and populations of

planktonic crustaceans indicate a tendency to negative transformation of the hydro ecosystems of Montenegro. The main reasons for these changes are climate change (dry periods and declining water depths) and an increase in the number of vacationers in the massif.

Індекс УДК: 574.5;572.1/.4, 551.524.574. 4:87. 2(477.83.82.42)

Коди тематичних рубрик: 34.35.51

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Кияк Володимир Григорович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Вивчення змін життєздатності популяцій та консортивних зв'язків як їхньої реакції на кліматичні зміни. Дослідження макроекологічних закономірностей поширення окремих таксономічних груп тварин та їхніх екологічних комплексів.

Назва НТП англійською: Exploring changes in population viability and consortium relationships as a response to climate change. Research of macroecological regularities of distribution of separate taxonomic groups of animals and their ecological complexes.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Науковий звіт

Галузь застосування: Охорона природи

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Проміжний звіт

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 12.2020

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Штупун В.П. Вікова структура та щільність популяцій рослин у хіонофільних угрупованнях Українських Карпат // Наукові основи збереження біотичної різноманітності. – 2018. – Том 9(16), № 1. – С. 107-115.

2. Yuliya Krasnylenko, Yevhen Sosnovsky, Atamas Natalia, Grigory Popov, Volodymyr Leonenko, Kateřina Janošíková, Nadiya Sytschak, Karol Rydlo, and Dmytro Sytnyk The European mistletoe (*Viscum album* L.): distribution, host range, biotic interactions and management worldwide with special emphasis on Ukraine. Botany. 2020, Vol. 98,

5. Breman E., Hurdu B.I., Kliment J., Kobiv Y., Kučera J., Mráz P., Puşcaş M., Renaud J., Ronikier M., Šibík J., Schmotzer A., Štubňová E., Szatmari P.-M., Tasenkevich L., Turis P., Slovák M. Conserving the endemic flora of the Carpathian Region: an international project to increase and share knowledge of the distribution, evolution and taxonomy of Carpathian endemics and to conserve endangered species. *Plant Systematics and Evolution*. 2020, № 306(3): 1–15.
7. Kobiv Y., Kobiv V. Impact of environmental change on a rare high-mountain tall-herb species: a case study on *Achillea lingulata* in the Ukrainian Carpathians . 2020, *Botany Letters*, № 2, p. 232–240.
7. Кузярін О.Т., Сичак Н.М., Кагало О.О. Спонтанні судинні рослини на території регіонального ландшафтного парку «Знесіння» (м. Львів). *Наукові записки Державного природознавчого музею. п Львів*, 2020. п Вип. 36. п С. 181–194.
10. Tsaryk I.Y., Yavornytskyi V.I. Modern status of diversity of soil mesofauna communities in meadow-steppe of Northern Podillia. *Studia Biologica*. 2020. Vol. 14, № 2. P. 69–78.
11. Гірна А.Я., Канарський Ю.В., Яворницький В.І. Павуки і туруни як складові різноманіття членистоногих (Arthropoda) екосистем Льва-Ствизького межиріччя (Рівненська область). *Вісник Львів. ун-ту. Серія біологічна*. – 2020. – 82. – С. 89–100.
5. Кагало О.О., Колодій В.А. Онтоморфогенез видів роду *Schivereckia* в природних популяціях на території України. *Наукові основи збереження біотичної різноманітності*. 2019. Том 10(17), № 1. С. 137–151.
8. Бачинський А.І., Геряк Ю.М., Канарський Ю.В. Нові знахідки Noctuoidea (Insecta, Lepidoptera, Metaheterocera) у Заліщицькому Придністров'ї (Тернопільська область). *Наукові основи збереження біотичної різноманітності*. 2019. Том 10(17), № 1. С. 45–55.
10. Кияк Н. Я., Баїк О. Л. Роль низькомолекулярних антиоксидантів в адаптації моху *Bryum caespitium* Hedw. до екологічних факторів на дегазованих територіях видобутку сірки. *Наукові основи збереження біотичної різноманітності*. 2018. 9(16), № 1. С. 137–148.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Козловський Микола Павлович

д. б. н., 03.00.16

Перелік осіб-виконавців

Андреева Ольга Олегівна

(к. б. н., 03.00.05)

Данилик Іван Миколайович

(д.б.н., 03.00.05)

Кагало Олександр Олександрович

(к.б.н., 03.00.05)

Канарський Юрій Васильович

Кияк Наталія Ярославівна

(к. б. н., 03.00.12)

Кобів Юрій Йосипович

Козловський Володимир Ігорович

Лобачевська Оксана Василівна

(к. б. н., 03.00.05)

Микітчак Тарас Ігоревич

Рабик Ірина Володимирівна

Шпаківська Ірина Миронівна

(к. б. н., 03.00.16)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Білонога Володмир Михайлович

Телефон

+38 (032) 270-30-50

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

